

Kirjallinen kysymys KK 150/2020 vp

Kim Berg sd ym.

Kirjallinen kysymys ERICA-hätäkeskustietojärjestelmän ongelmista

Eduskunnan puhemiehelle

Hätäkeskuslaitoksen ERICA-hätäkeskustietojärjestelmä on valtakunnallinen, kaikkien hätäkeskustoimintaan osallistuvien toimijoiden (poliisi, pelastustoimi, sosiaali- ja terveystoimi sekä Rajavartiolaitos) yhteiskäyttöinen tietojärjestelmä. Tavoitteena on, että ERICAn mahdollistaman verkottumisen myötä Suomeen syntyy yksi, yhtenäinen hätäkeskus. Hätäkeskuslaitos on aloittanut verkottuneen toimintamallin rajoitetun käyttöönoton kesäkuussa 2019, ja sisäministeriön mukaan toimintamallin hienosäätö vie täysimittaisen verkottumisen vuoteen 2020.

Eri puolilta maata saadun palautteen perusteella ERICAn käytössä on vielä useita ongelmia.

ERICA on tuottanut suuria haasteita ensihoitoon. Järjestelmä on lisännyt kenttäjohtajien työmäärää ja riskinarviossa on puutteita. A- ja B-tehtävien määrä on lisääntynyt, mikä näkyy sekä lääkärityksiköiden tehtävissä että ensivastetehtävissä. Vaikuttaa siltä, että näistä aiempaa useampi on myös ns. turha. ERICAn koetaan yliarvioivan riskiä, ja hälytysajona ajettavien tehtävien määrä on kasvanut, vaikka väestön terveydessä ei ole tapahtunut muutoksia. Hälytysajona ajettavat tehtävät lisäävät riskinottoa sekä ensihoitajille että muulle liikenteelle. Tilanne syö myös resursseja, koska hälytysajotehtäviin käytetään enemmän ensivasteyksiköitä ja muutoinkin niihin voi liittyä kahden yksikön vaste. Lisäksi kenttäjohtajat ovat kertoneet, että riskinarvio ei tavoita kaikkia hättiläpotilaita. Järjestelmän riskinarvioissa päivystäjä joutuu käymään läpi pitkiä kysymyslistoja, minkä koetaan hidastavan työtä. Toisaalla taas lisätiedot hälytyksissä ovat olleet vajavaisia. On myös koettu, että systeemin hoitaminen on ollut tärkeämpää kuin tarpeen mukaisen avun saaminen esim. ensihoitajien kohtaamisissa väkivaltilanteissa. Valtakunnallinen hätäkutsuohje on viivästynyt, ja jo sovittujen korjausten ja muutosten tilasta on erittäin vaikea saada tietoa ja ne tapahtuvat hitaasti.

Haasteet ovat erilaisia eri puolilla maata. Yhteistä on, että ongelmilla on ollut vaikutusta sekä päivystäjien työssä jaksamiseen että kentällä etenkin ensihoitajien kokemaan turvallisuuteen. Näillä on viime kädessä suora vaikutus myös kansalaisten avunsaantiin, terveyteen ja turvallisuuteen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus tietoinen hätäkeskustietojärjestelmän aiheuttamista ongelmista ja miten ja millä aikataululla niitä on tarkoitus ratkaista?

Kirjallinen kysymys KK 150/2020 vp

Helsingissä 6.3.2020

Kim Berg sd
Heidi Viljanen sd
Ilmari Nurminen sd
Paula Werning sd
Anneli Kiljunen sd
Aki Lindén sd